

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/51/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319010086
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5319010086.4

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Adriany Gallovej, na verejnom zasadnutí konanom 30. júna 2020 prejednal odvolanie podané obžalovaným I. I., nar. XX.XX.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Čadca, č.k. 1T/25/2019-583 z 12.2.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného I. I. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č.k. 1T/25/2019-583 z 12.2.2020, pri nezmenenom výroku o vine rozsudku Okresného súdu Čadca, č.k. 1T/25/2019-361 z 5.6.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, č.k. 1To/70/2019-437 z 3.9.2019 pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Tr. zák., bol obžalovaný I. I. odsúdený podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 5 Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., na trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov a 6 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b), ods. 4 Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému uložil ochranný dohľad na dobu 1 rok.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 12.2.2020 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, prednesení podstatných dôvodov rozhodnutia a poučení o opravnom prostriedku obžalovaný prostredníctvom obhajcu podal odvolanie čo do výroku o vine a treste a ochrannom dohľade a prokurátor uviedol, že sa nevyjadruje.

Dňa 13.5.2020 okresnému súdu bolo doručené odôvodnenie odvolania obžalovaného I. I. prostredníctvom obhajcu JUDr. Juraja Gavalca, v ktorom uviedol nasledovné odvolacie argumenty:

„V úvode obhajoba uvádza, že odvolanie obžalovaný podal v súvislosti s tým, že sa chce domáhať ochrany svojich práv v dovolacom konaní a chce preto vyčerpať všetky opravné prostriedky, aby si vytvoril predpoklady na podanie dovolania.

Teda naďalej platí, že nesúhlasí predovšetkým s výrokom o vine a následne aj s ďalšími výrokmi rozsudku súdu z dôvodov, ktoré už uviedol v súvislosti s predchádzajúcim odvolacím konaním v tejto veci.

O vine obžalovaného bolo rozhodnuté právoplatne, odvolaním obžalovaný napadol aj ďalšie výroky, ktoré doposiaľ právoplatné nie sú.

Z uznesenia odvolacieho súdu č.k. 1To/70/2019-37 zo dňa 3.9.2019 vyplýva, že rozsudok bol vo výroku o treste zrušený sčasti aj na základe odvolania obžalovaného, teda v jeho prospech.

Týmto odvolaním sa preto domáha obžalovaný uloženia takého trestu, aký mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Čadca, č.k. 1T/25/2019 zo dňa 5.6.2019 a z dôvodov, ktoré v tomto rozsudku

prvostupňový súd už uviedol, prípadne trestu ešte miernejšieho, a to práve s poukazom, že pôvodný trest bol zrušený aj s poukazom na odvolanie obžalovaného.

Obžalovaný navrhuje, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 1To/70/2019 zo dňa 12.2.2020 podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por., aby rozhodol sám.“

Dňa 10.6.2020 krajskému súdu bolo doručené odôvodnenie odvolania obžalovaného I. I. prostredníctvom obhajcu Mgr. Michala Duraja, v ktorom uviedol nasledovné odvolacie argumenty:

„Obhajca obžalovaného odôvodňuje odvolanie proti Rozsudku 1T/25/2019 zo dňa 05.06.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu Žilina sp. zn. 1To/70/2019 zo dňa 03.09.2019 v zmysle ust. § 311 ods. 2 Trestného poriadku a nasl. Trestného zákona proti výrokom o výške a druhu trestu a to pre dôvody uvedené v § 321 ods. 1 písm. a), b), písm. c) a písm. d), e) Trestného poriadku.

Dovoľte mi opäť zdôrazniť, že sa nestotožňujeme so skutkovým ako i s právnym kvalifikovaním tejto trestnej veci, a teda mám za to, že počas rozsiahleho dokazovania vykonaného tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní, nebolo jednoznačne preukázané, že sa skutok stal tak ako je uvedené v obžalobe.

Obhajoba je toho názoru, že porušenie zákona, ktorého sa mal dopustiť obžalovaný I. I., nemá oporu v obžalobou ustálenej právnej kvalifikácii skutku. Vzhľadom na výsledky dokazovania, ktoré bolo vykonávané na pojednávaní, môžem bez akýchkoľvek pochybností prehlásiť, že I. I. sa nanajvýš sa dopustil prečinu podľa § 173 ods. 1 Tr. zák.

Skutočnosť, že uvedené rastliny sú v zmysle osobitného zákona zaradené do prvej skupiny omamných látok sama o sebe nemôže odôvodňovať kvalifikáciu predmetného skutku ako obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 Tr. zák. len preto, že samotná rastlina obsahuje túto látku, toto tvrdenie by bolo akceptovateľné len v prípade konzumácie samotnej rastúcej rastliny ako drogy, naopak získanie použiteľnej (užívateľnej) drogy z týchto rastlín predpokladá ďalšie technologické spracovanie sušením, resp. vylúhovaním atď. Počet dávok drogy ustálený znaleckým posudkom napriek známemu počtu a váhovému množstvu rastlín i obsahu THC v nich preukazuje, že bez finálnej dávky získanej procesom ďalšieho spracovania týchto rastlín sa rozsah tejto trestnej činnosti pohybuje len rovine odhadu. Aj táto skutočnosť svedčí záveru, že v posudzovanom prípade mala rastlina charakter „predmetu určeného na nedovolenú výrobu omamnej látky, psychotropnej látky“ a nie samotnej takejto látky.

Dovoľte mi upozorniť na zásadnú skutočnosť a to, že dôkazy, na základe ktorých je obžalovaný trestne stíhaný vznikli na základe konania v rozpore so zákonom (policajti môžu pri výkone právomocí verejného činiteľa postupovať iba v medziach zákona), nie je možné ich proti nemu použiť, nakoľko sa jedná o absolútne neúčinný dôkaz, a teda samotné trestné stíhanie sa opiera o nezákonne zaobstarané dôkazy, doslova aj protiústavným postupom.

Iba získanie vecného dôkazu zákonným spôsobom, a to prostriedkami dovolenými buď podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona oprávňuje použitie takéhoto dôkazu v trestnom konaní v zmysle § 119 ods. 2 Tr. por. A následne jeho predloženie na znalecké skúmanie a predloženie stranám v zmysle § 270 ods. 1 Tr. por., a rovnako tým bola podmienená aj možnosť použitia takého znaleckého posudku ako zákonného dôkazu. Uvedené vecné dôkazy neboli získané v súlade so zákonom, tak ako to predpokladá ustanovenie § 119 ods. 2 vety prvej trestného poriadku, aby mohli byť ako vecné dôkazy použité v trestnom konaní.

Obžalovaný nebol pristihnutý pri páchaní trestnej činnosti, preto služobný zákrok príslušníkov PZ nebol preto zákonný, a preto i ďalší nadväzujúci procesný postup už podľa Tr. por. vrátane konkrétnych úkonov trestného konania, trpí takými neodstrániteľnými vadami, ktoré vylučujú ich použiteľnosť v trestnom konaní. Držanie týchto látok (drog), ktoré boli zaistené nezákonne, nie je trestné, resp. nemožno konštatovať, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Týmto poukazujem, na takmer totožné súdne rozhodnutia pri obdobných skutkoch a to rozhodnutie OS Trnava sp. zn. 1T/30/2018 zo dňa 26.06.2019, uznesenie NS SR 1To 16/2009 zo dňa 9.11.2009, uznesenie 3T 21/2011 zo dňa 11.02.2011, uznesenie NS SR 3Tdo 43/2012 zo dňa 13.02.2013, uznesenie NS SR 6 Tdo 28/2016 zo dňa 14.03.2017, uznesenie NS SR 3 Toš 7/2008 zo dňa 29.06.2009, rozsudok NS SR 5 Tdo 47/2010 zo dňa 16.12.2010.

V neposlednom rade chcem poukázať na charakter tejto konkrétnej trestnej činnosti, na samotné okolnosti prípadu a zvlášť na osobu obžalovaného I. I.. Obžalovaný sa rozhodol vyskúšať alternatívne spôsoby liečby svojho kožného ochorenia, ktoré mu roky strpčovalo život. Po rokoch neúspešnej liečby odporúčanej mu jeho ošetrovateľmi, sa rozhodol podstúpiť alternatívnu liečbu. Toto jeho

rozhodnutie bolo ovplyvnené jeho recidivujúcou depresívnou poruchou. Obžalovaný sa počas pobytu vo väzbe podrobil dobrovoľne liečbe svojej choroby. Zastávam názor, že v prípade liečby afektívnej poruchy, samozrejme za dodržania kompletnej abstinencie od návykových látok, by bol I. I. schopný v budúcnosti zlepšiť prognózu svojho sociálneho fungovania, teda nepáchať ďalšiu trestnú činnosť. Obžalovaný I. I. podstúpi všetky dostupné zákonné možnosti svojej liečby, tak aby splnil zákonom požadovaný účel nápravy páchatela. Trest uložený Rozsudkom Okresného súdu Čadca, spôsob jeho výkonu a ochranný dohľad, nemožno obžalovaným považovať za adekvátny, spravodlivý, vedúci k naplneniu zákonom požadovaného účelu a zámeru, vedúci k prevýchove páchatela, tak, aby sa mohol po jeho výkone I. I. plnohodnotne zaradiť do bežného života v spoločnosti, a viesť riadny život. Takéto rozhodnutie súdu, môže naopak viesť k znemožneniu podstúpiť potrebnú a vyžadovanú liečbu obžalovaného, po absolvovaní ktorej je možné takto dostatočne ochrániť spoločnosť pred páchatelom. Mám zato, že i napriek protichodným záverom znaleckého posudku č. 272/2019 ako i posudku č. 24/2020, sú závery posudku MUDr. Lenerovej najlepšie a najvýstižnejšie popisujúce správanie sa obvineného v čase spáchania skutku, pričom jednoznačne a správne pomenovala jeho duševný stav s pred, v čase a po spáchaní skutku, s poukazom na efektívne spôsoby liečby I. I. a na jeho reálnu možnosť zaradiť sa do spoločnosti po jej absolvovaní. Sám obžalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že jedine MUDr. Lenerová sa naozaj zaujímala o skúmanie jeho duševného stavu, a kládla mu podstatne viac otázok, oproti ďalším znalcom. Aj možno aj preto sa líšia závery jej posudku oproti ostatným dvom ďalším záverom posudkov. Obžalovaný si zotrváva na svojich tvrdeniach a to už po jeho zadržaní, ako i v prípravnom konaní, či v konaní pred súdom, a teda, že rastliny konope našiel, a tieto prechovával po krátky čas iba za účelom výroby konopnej masti, ako alternatívna liečba jeho kožného ochorenia. Na hlavnom pojednávaní dňa 12.02.2020 Znalec sám uviedol, že „Pokiaľ ide o kožnú chorobu, generalizovanú psoriázu, táto ovplyvňuje psychiku, pričom pacient hľadá rôzne spôsoby, ako by si pomohol.“ Ďalšie závery boli v neprospech obžalovaného, no možno aj skonštatovať, že viacero rozhodných skutočností ktoré znalci produkovali, nevedeli s určitosťou ani potvrdiť a ani vyvrátiť. Chýbajúce argumenty znalcov môžu prameniť aj v nedostatočne zhromaždenom množstve potrebných informácií, teda absentujúcimi otázkami znalcov na obžalovaného a na to nadväzujúcimi jeho odpoveďami. Toto potvrdil aj obžalovaný vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní dňa 12.02.2020. Obžalovaný nechcel obchodovať s omamnými a psychotropnými látkami, takisto nechcel tieto látky ani konzumovať. Rastliny konope si zadovážil za jediným účelom, na výrobu konopnej masti. V jeho krvi ktorá mu bola odobratá za účelom jej laboratórneho skúmania v čase po spáchaní skutku ktorý je obžalovanému kladený za vinu neboli nájdené žiadne stopy po THC, teda účinnej látky konope. I. I. nie je konzumentom konope, jeho tvrdenia sa zakladajú na pravde a preto je potrebné na ne prihliadať a považovať ich za pravdivé a ničím nevyvrátené. Trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov a 6 mesiacov je pre obžalovaného likvidačný. Je to trest, ktorý zaťažko naplní ním sledovaný účel a hlavne poslanie. Naozaj je potrebné k zásadám ukladania trestu pristupovať individuálne, obzvlášť pri zásade proporcionálnosti trestu, s prihliadnutím na osobu páchatela, čo sa týka samotného prvku represie, individuálnej a generálnej prevencie, pri zohľadnení čo najmenšieho vplyvu trestu na jeho rodinu a jemu blízke osoby. V prípade, že existuje možnosť efektívnejšej nápravy páchatela aj miernejším trestom, je na mieste touto skutočnosťou sa dostatočne zaoberať, namiesto prehliadania a podceňovania jej. V poslednom rade chcem poukázať na súdne rozhodnutia v obdobných trestných veciach klasifikovaných podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona, konkrétne rozhodnutie OS Komárno sp. zn. 1T/27/2013 zo dňa 12.07.2017, Uznesenie KS Nitra sp. zn. 4To/71/2017 zo dňa 23.11.2017, Uznesenie NS SR sp. zn. 4Tdo/22/2018 zo dňa 29.01.2019, Uznesenie NS SR sp. zn. 5Tdo/7/2020 zo dňa 20.02.2020, Uznesenie NS SR sp. zn. 4Tdo/65/2019 zo dňa 21.01.2020 a na Rozhodnutie 4/2013 - Rozsudok NS SR sp. zn. 2Tdo/32/2011. Tieto súdne rozhodnutia jednoznačne svedčia o tom, že v obdobných trestných veciach boli páchatelom ukladané oveľa miernejšie tresty, a to hlboko pod dolnou hranicou trestnej sadzby stanovenej Trestným zákonom za tento skutok, teda za spáchanie obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. e) Trestného zákona. Aj preto odvolávajúci sa na vyššie uvedenú súdnu prax na území SR, chcem zdvorilo požiadať Krajský súd v Žiline, aby pri svojom rozhodovaní bral v úvahu mnou uvádzané skutočnosti, ktoré môžu významnou mierou ovplyvniť, resp. zasiahnuť do života obžalovaného I. I.. Na základe vyššie uvedeného preto navrhujem, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d) a písm. e) Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného

poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, alebo zmenil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol tak, že sa obžalovaný podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodzuje spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Čadca pod PV 589/18/5502 pre skutok právne posúdený ako zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Tr. zák., pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.“

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k predmetnému odvolaniu.

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť podľa § 319 Tr. por. Obhajca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol, alebo aby rozsudok zmenil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol tak, že obžalovaný sa podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodzuje spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Čadca pre skutok, ktorý je predmetom tohto konania. Obžalovaný uviedol, že nepopiera, že sa skutok nestal, ale túto drogu si nezabezpečil na predaj, ale za účelom využitia tak, ako už uviedol, pre zdravotné účely. Navrhol, aby súd rozhodol v zmysle vyjadrenia obhajcu.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúvavaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Obžalovaný I. I. podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa čo do výroku o vine, treste a ochrannom dohľade.

K otázke viny sa krajský súd vyjadril v uznesení Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/70/2019 z 3.9.2019, kde krajský súd rozhodoval o odvolaní obžalovaného voči rozsudku Okresného súdu Čadca, č.k. 1T/25/2019-361 z 5.6.2019, kde bol obžalovaný I. I. uznaný za vinného, že:

dňa 26.9.2018 v popoludňajších hodinách, na presne nezistenom mieste a nezisteným spôsobom si zabezpečil zelené rastliny s vedomím, že ide rastliny konope siateho - Cannabis sativa, s obsahom účinnej látky, tetrahydrokanabinolu, ktoré následne uložil do kufra osobného motorového vozidla zn. Škoda Octavia, ev. č. CA 768 CZ, kde ich zakryl a v uvedenom motorovom vozidle ich prechovával až do 22.42 h dňa 26.9.2018, kedy bol kontrolovaný hliadkou OO PZ Krásno nad Kysucou, na čerpacej stanici pohonných hmôt Benzinol, v meste Krásno nad Kysucou, okres Čadca, kedy bol u neho uvedený rastlinný materiál zaistený, následne vykonaným skúmaním Kriministického a expertízneho ústavu PZ v Slovenskej Ľupči bolo zistené, že zo zaistených zelených rastlín konope siateho bolo možné získať využiteľné množstvo 1 562,40 gramu sušeného rastlinného materiálu, s obsahom tetrahydrokanabinolu 3,0 až 5,7 % hmotnostných, kde toto množstvo zodpovedá 3 125 až 6 339 obvyklým jednorazovým dávkam, pričom hodnota zaistej drogy predstavuje sumu najmenej 7 812,- eur, pri cene minimálne 5,- eur za gram konope siateho (marihuany), pričom rastliny konope siateho sú zaradené do I. skupiny omamných látok v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch,

čím spáchal obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e) Tr. zák.

Za to bol odsúdený podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b), ods. 4 Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému uložil ochranný dohľad na dobu 1 rok.

Uznesením Krajského súdu v Žiline, č.k. 1To/70/2019-437 z 3.9.2019 podľa § 321 ods. 1 písm. a), c), d), ods. 3 Tr. por. odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Čadca, č.k. 1T/25/2019-361 z 5.6.2019 vo výrokoch o uloženom treste, spôsobe jeho výkonu a o ochrannom dohľade. Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Výrok o vine obžalovaného sa odo dňa 3.9.2019 stal právoplatným, preto krajský súd vyhodnotil odvolanie obžalovaného voči výroku o vine ako neprípustné a bez ďalšieho sa dôvodmi odvolania v časti výroku o vine ani nezaoberal.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa si vytvoril dostatočný skutkový základ k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu. Súd prvého stupňa odôvodnil svoje skutkové a právne úvahy vo vzťahu k výroku o treste, s ktorými sa ale krajský súd v plnom rozsahu nestotožnil, výšku uloženého trestu odňatia slobody, ako aj zaradenie obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia považuje z hľadiska generálnej a individuálnej prevencie za nepostačujúce.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu obžalovanému, ako aj o spôsobe jeho výkonu nezohľadnil všetky okolnosti veci tak z hľadiska spáchaného skutku, jeho právnej kvalifikácie, ako i z hľadiska osoby obžalovaného, a to z pohľadu jeho doterajšieho spôsobu života, ako i aktuálnych osobných pomerov.

Pri absencii odvolacích námietok obžalovaného proti výroku o druhu a výmere trestu, ktorý bol obžalovanému uložený súdom prvého stupňa, odvolací súd vykonal všeobecný prieskum uloženého trestu obžalovanému z hľadiska jeho zákonnosti a primeranosti (§ 317 ods. 2 Tr. por.).

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňovať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi

jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

Záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatela môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatelovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Okresný súd nie úplne správne aplikoval pri úvahách týkajúcich sa ukladania trestu ustanovenie § 34 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Súd prvého stupňa správne aplikoval všetky hmotnoprávne ustanovenia rozhodujúce pre uloženie druhu a výmery trestu, vrátane správneho zistenia príťažujúcej okolnosti (§ 37 písm. m/ Tr. zák.) a správnej aplikácie ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zák. Krajský súd uzatvára, že okresným súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov a 6 mesiacov nepovažuje odvolací súd za zákonný a spravodlivý. Obžalovaný aj vzhľadom k jeho mladému veku má už za sebou bohatú kriminálnu minulosť, okrem iného aj v súvislosti s omamnými látkami. Jedenkrát už bol na krátky čas aj vo výkone trestu a ani tento výkon trestu nesplnil u obžalovaného prevýchovný účel. Zároveň treba uviesť, že aj napriek už právoplatnému výroku o vine obžalovaného, tento naďalej bagatelizuje svoje konanie a neuznáva svoju vinu. Okresný súd uložil obžalovanému trest na spodnej hranici trestnej sadzby, s ktorou výškou trestu sa nadriadený nestotožňuje aj vďaka vyššie spomínaným skutočnostiam. Keďže odvolanie voči výroku o treste podal len obžalovaný, nebolo možné krajským súdom, vzhľadom k uplatneniu zásady zákazu zmeny k horšiemu (reformatio in peius), navýšiť uložený trest odňatia slobody.

Stavu veci a zákonu nezodpovedá tiež zaradenie obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný mal byť zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, vzhľadom na to, že v prípade spáchania obzvlášť závažného zločinu je povinnosť uložiť jeho výkon v takomto ústave.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. súd môže zaradiť páchatela aj do ústavu na výkon trestu iného stupňa stráženia, než do ktorého má byť podľa odseku 2 zaradený, ak má so zreteľom na závažnosť trestného činu a mieru narušenia páchatela za to, že v ústave na výkon trestu iného stupňa stráženia bude jeho náprava lepšie zaručená. Takto môže do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia zaradiť páchatela aj vtedy, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu za úmyselný prečin. Nemôže však do ústavu na výkon trestu s minimálnym alebo stredným stupňom stráženia zaradiť páchatela, ktorému bol uložený trest odňatia slobody na doživotie, alebo páchatela obzvlášť závažného zločinu, ktorému bol uložený trest odňatia slobody prevyšujúci pätnásť rokov.

Preskúmaním písomného odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu na strane 11 je možné dospieť k záveru, že okresný súd zaradenie obžalovaného do stredného stupňa stráženia odôvodnil v podstate tým, že nie je namieste striktný a prísne formálny výklad ustanovenia § 48 ods. 4 Tr. zák. vzhľadom na vek obžalovaného. Umiestnenie obžalovaného do maximálneho stupňa stráženia by bolo podľa názoru okresného súdu pre obžalovaného neprimerane prísne a v rozpore s § 34 ods. 1 Tr. zák. V danom prípade je potrebné podľa názoru okresného súdu uprednostniť prevýchovu páchatela pred jeho represívnym potrestaním.

Vo všeobecnosti krajský súd súhlasí s argumentáciou okresného súdu, že pri potrestaní páchatelov trestných činov má prednosť skôr prevýchovný účel trestu ako represívny účel. V tomto konkrétnom prípade však tento názor na obžalovaného I. I. nemožno aplikovať, keďže aj vzhľadom k jeho mladému

veku (ako to poznamenal okresný súd) má už za sebou bohatú kriminálnu minulosť aj v súvislosti s omamnými látkami, dokonca raz už bol vo výkone trestu a ani tento výkon trestu nespĺnil u obžalovaného prevýchovný účel. Aj keď sa na obžalovaného vo väčšine prípadov hľadí, ako keby nebol odsúdený, tak táto fikcia odsúdenia neznamená to, že obžalovaný tieto skutky aj reálne nespáchal, čo má podstatný vplyv pri hodnotení jeho osoby. Zároveň treba podotknúť, že okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku, zrejme nedopatrením, vyrobil viaceré chyby v písaní. Na strane 11 odôvodnenia súd uvádza, že obžalovaný má 24 rokov (pravdou v čase rozhodovania bolo 25 rokov) a zároveň vo veku 18 rokov vykonáva trest odňatia slobody v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Táto časť odôvodnenia zrejme vykazuje znaky chýb v písaní.

Krajský súd sa stotožňuje s výrokom o ochrannom dohľade, ktorým obžalovanému súd prvého stupňa uložil ochranný dohľad na dobu 1 rok. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že tento si zadovážil dostatočný skutkový podklad k rozhodnutiu o ochrannom dohľade u obžalovaného I. I.. Tento zákonný stav neboli odvolacie argumenty obžalovaného spôsobilé zvrátiť v rámci odvolacieho konania.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku obžalovaným, a nezistil žiadne pochybenia. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. alebo § 371 ods. 3 Tr. por.

Na základe týchto skutočností potom krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie obžalovaného I. I. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.